

دائرة مخصوصه

درسمادنده باب عالی جوارارنده

مجل اداره :

مشرط القلم

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اورانور

درج ايده بين آثار اعاده اولناز

ديده، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياست و باطخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه و بحث ايد و هفته ده بر نشر انور.

آبونه بدلى

سنه لكى

التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۸۰	۴۰	غروش
روسيه	»	۶۰۰	۳۰۰	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

صاحب و مؤسسلرى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

درسمادنده نسخه سى ۵۰ پاره در

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى

۲۰ غروش فضله آلير

دردنجى جلد

۱۱ ربيع الاخر ۳۲۸ پنجشنبه ۸ نيسان ۳۲۶

عدد : ۸۵

بالپیکار، لوجہ، قارلوه، سلوی، قورت بیکار، رحوه،
پیشتره .
فلبه جامع کبیر خطیبی
حافظ حسن ثانی

سوره سلابه:

هندستانه:

سوا حاکم بر قسمندہ سلاح تجارتی منع ایدلشدہ. جرائم سیاسیہ
مظنونانہ بر بعضیہرینک محاکمہ سندہ وکیل مدافع قبول اولنمادہ. .
تیبیت اکابر رجالی متسکراً قالدکوتہ یه کلیورلر دالای لامانک
دخی ارکان حکومتیله مواصلتہ انتظار اولنمقدہ در .

افغانستانه:

امیر حضرتلرینک وقوع بولان دعوتی اوزرینہ افغانستانہ عزیمتہ
بر مدت اورادہ معدن کمورلری حقندہ تدقیقات فیہدہ بولنمش اولان
انکلیز علماسندن بذات مشاهدات و تدقیقاتہ دائر انکلیز غزہ لرینہ
بروجہ آتی معلومات ویریور:

امیر حضرتلری اخیراً هندستانہ اجرا بیوردقلری سیاحتدن پک
زیادہ استفادہ ایدرک مقاصد ترقی پرورانہ لرینہ خادم اولہ حق نتایج
الده ایتشلردر .

مشار الہک عودتی متعاقب سوقاقلرہ قصبات آرمندہ کی یوللرہ
صوگ درجہ دہامیت ویرلمکہ باشلامشدر. بو کون بتون افغانستانہ بوقیل
امور نافہ ایلہ اون بیکی متجاوز ذوات اوغراشمقدہ در . اکثریا
یوللردہ اوطورہرق مرور و عبوری تصعب ایدن اہالی توسیع طرقی
مؤدی اولہ حق بتون بو مساعینک فواندینی درک و تفرس ایدہ رک
ممنون کورینیور. ازجملہ حکومت بالازوم یوللردہ طورمق و اوطورمق
کی حالاتی اخیراً اعلانات رسمیه ایلہ منع ایلشدہ .

مشارالہ امیر حضرتلری مشاورہ یه پک رغبت ایتزلرسدہ
مطبوعات خارجیہ یه تدقیقندن بر آن خالی قالمیورلر. مملکتک کوسترمکدہ
اولدینی آثار صلاح امیر حضرتلری ایچون موجب مباهاتی اولمقدہ در.
کچنلردہ منسوجات ایچون تأسیس اولنان فابریقہنک رسم کشادندہ
مشارالہ بالذات حاضر بولنہرق ایراد بیوردقلری نطقدہ عہدقریبہ
افغانستانک بتون احتیاجاتی تأمینہ مدار اولہ حق مؤسسات کافیہ نک
وجودہ کتیر یلمسی حقندہ کی نیات مخصوصہ لرینی یادوتند کار ایلشلردر. یوک
منسوجاتی غریبلرک موجب حیرتی اولہ حق درجہ دہ آثار تکمل کوستریور.
مشارالہ امیر حضرتلری امور عسکریہ یه خاصہ اہتمام بیوریورلر.
آز بر زمان طرفندہ افغان عسا کرینک احوالی ہر صورتلہ تنسیق
واصلاح ایدلشدہ . اسلحہ والہسہ لرینک انتظامندہ یکنسقاغندہ بیوک
بر اثر ترقی و تجدد کوریلیور . ہان ہر کون امیر حضرتلرینک
حضورندہ اون بیک کشیدن مرکب عسا کر منتظمیہ رسم کچیدا اجرا
ایتدیرلمکدہ در . نواقص عسکریہ بیوک بر دقت و اہمیتلہ تدقیق
اولنہرق مسارعة ازالہ سی اسبابنہ توسل ایدیلیور . افغانستان

بکہ مکدہ درلر . باش مفتینک شمدی معاشی دہ اولکی کبی اوچیوز
فرائق دکل، بلغار حکومتی درتیوز فرائق ترکیا حکومتی دہ اوچیوک
غروش ویرہ جکلرینی تعہد ایدیورلرکہ جمعاً الی الی بش ناپولیون
بر پارہ ایدیور . بو جدآ بر باش مفتی یه لایق بر پارہ در . شمدی
عجبا بو پارہ یه لایق بر مفتی نصل بولاجغز ؟ بورادہ یالکیز پارہ نک
چوق و آزلنی نظر اعتبارہ التاملیدر بن امین کہ صوفیہ مفتیلکنہ
اہل اولان ذات محترمک باشایجہ امل ودوشونجہ سی ماہیہ الی
ناپولیونندن زیادہ ملتہ خدمت اولہ جقدر . آنک ایچون عن اصل
بلغارستاندہ تولد ایتشدہ بالاخرہ برای تحصیل استانبولہ کیدوب
یاحقوق ، یانواب ، ویاخود دارالفنونی بیترمش کیمسہ لر استانبولہ
اکسینک دکلدر . ایشہ اشبو ذوات محترمہ ہان کندیلرینی بیلیدیروب
نامزدلکلرینی ویرملیدرلر . چونکہ بلغارستانک ہر طرفندہ ماہ حالک
یکرمی ہشندہ منتخب نانیلر آریلہ حق فی ۹ نیسان سنہ ۳۲۶ تاریخندہ
اون درت مفتی انتخاب ایدیلہ جقدر . بوخصوصہ دائر بلغارستان
مذہب ناظرینک امرنامہ سی ہر طرفہ وارد اولمشدر .

صوفیہ مفتیسی اولہ حق ذات، پروتوقول موجبہ بدایہ سنجاق
مفتیسی اولہرق انتخاب ایدیلہ جک . بالاخرہ سنجاق وقضا مفتیلری
(مفتی وکیللری) آرہ لرندن انتخاب اولنہ حق اولدیغندن طالب اولانلرک
ایلاک اونجہ برسناغہ نامزدلکلرینی ویرملری مقتضیدر .

بلغارستان حکومتک ۱۹۱۰ سنہ سی بدایتندہ مفتیلر حقندہ
اجرا ایلدیکی تنسیقات بروجہ آتیدر:

سنوی	فرائق	عدد
۸۲۸۰	صوفیہ باش مفتیلکنہ حکومت سنہ جانبدن	۱
۴۸۰۰	» » » بلغار حکومتدن	
۱۳۰۸۰	جمعاً سنوی (۶۵۴) ناپولیون ایدیور	
	» برنجی صنف مفتیلک	
۵۵۲۰	فلبہ مفتیلکنہ حکومت سنہ جانبدن	۱
۲۱۰۰	» » بلغار حکومتدن	
	» برنجی صنف مفتیلک	
۲۱۰۰	وارنہ ، روسجق ، شمنی	۳
	» ایکنجی صنف مفتیلک	
۱۳۸۰	سلسترہ ، ہزار غراد ، پلونہ ، حاصکوی	۱۰
	ویدین ، اسلمیہ ، طرنوہ ، برغوس ، وراجه ، اسکی زغرہ	
	» برنجی صنف مفتی رطلنری	
۱۲۰۰	دوبریچ ، یکی بازار ، اسکی جمعہ ، براوادی ، تاتار بازارجق ،	۸
	عثمان پازاری ، طوتراقان ، بالچیق	
	» ایکنجی صنف مفتی رطلنری	
۱۰۸۰	پرہ سلاو ، زیشتوی ، قزانلق ، نیکبولی ، آیدوس ،	۱۲

مکتب حربیه سنده مملکتک اعظم ورجاندن بر چوغنک اولادی تحصیلده بولنیور . شهادتناملری آلدقون صوکره ژاپون مکتب حربیه سنده اکمال تحصیل ایتلری خصوصی تقرر ایتشد . مقرر حکومت اولان کابل شهری الکتریق ایله تنویر ایدلمکده در . تلفونده تأسیس اولمشدر . اوتوموبیلده کورلمکده در . واقعا بوجی تأسیساتی شمذیلک اجنبی مأمورلر اداره ایتمکده ايسه ده یاقینده ملی اداره لره کچمی مأمولدر .

بتون بو آثار ترقی امیر حضرتلرینک سوزدن زیاده ایشه اهمیت ویرمکده اولدقلری اثبات ایدر . ممالک سائر اسلامیه دن یابیلحق ایدیلجک دیه حوادثر طویلنور ، پارلاق پارلاق نطقلر سویلنیور ؛ طریق ترقی و تجمددده ایلروله مکده اولدقلری مقام تفاخرده در میان ایدیلور . صکره بونلر هپ سوزده قالدق آثار فعلیه کوستریه میور . طالبوکه بوراده بوش حوادث طویلدینی کبی عبث سوزلرده وقت کچیریلز . اورتلوق ولوله ویرلمکسزین ، سسز ، صداسز ، آثار ترقی و تمدن مسارعة وجوده کتیریلر . شمذی یه قدر فیوضات مدنیهدن افغانیلر نه کی شیلر استفاده ایتشلردر ؟ دیه بر سؤل خاطره کلوبده استکنا ایدیلجک افغانیلرک خیلی زمان اول نقصانلری تلافی ایتش اولدقلری کوریلور . خلاصه سوز آز ؛ ایش چوق نظریه سی افغانیلرجه شامهاز بر دستورددر . بنساء عایه یقینده کورلتیسزجه مشروطیت اداره نک دخی تأسس ایتدیکنی انسرین ایشیده جک اولورسه ق متعجب اولماملی یز . . .

عالم مذکور ؛ ترقی خصوصنده عالم اسلامدن غیر منتظر اولان بو ترقی و انتباهک غربایلری تدهیش ایده جک رادده بولندینی ملاحظه سنه تردیفاً « مشارایه امیر حضرتلری مملکتده یالکزمعارفی تعمیم ایله دکل عین زمانده صنایعکده ترقیسيله اوغراشیور و بتون بو مساعی و مجاهداتنده اجانبک سیاسی و اقتصادی تجاری ، زراعی هردلرلو تحکمندن قورتلوق امنیه سنه طوغری بلا آرام قوشیور » سوزلریله مطالعاتنه نهایت ویریور .

طبعات سرب:

سربستی اربانه

خصوصنده اوروپالیر و اسلاملر

ادر نه ده منتشر (آفتاب) غرته سی تانده مندرج اسپانیاده پروتستانلغه دأر اولان مکتوبدن بحث ایله دییور که :
«مکتوبی عیناً ترجمه و نشر ایتیمه جکز یالکز خلاصه مألنی قارئین کرامتک انظار دقلرینه وضع ایله اکتفا ایده جکز . پارسلی رفیقمرک مخبری مکتوبنه شوسوزلرله باشلاور :
«مادریده بولونان یولی پروتستانلر باربییری Barbieri تیاتروسنده اجتماع ایدمک اسپانیاده سربستی ادیان لهنده قونفرانس ویردیور .

نطقلر ایراد ایتدیور . نتیجه مقررات : ۱۸۶۹ ده اعلان اولونان قانون اساسی موجبجه بالجه ادیانک سربستی آیینلری ، مکتب عمومیه نک — هانکی جماعته منسوب اولورسه اولسون — بی طرفلغی ، ازدواجده تحویل دین مجبوریتک الغاسنی ، عسکرک ، قشله لرده ، مرضانک خسته خانه لرده حریت وجدانلرینه تعرض ایدیلماسنی طلبدن عبارتدر »

مخبرک شو سوزلردن اکلاشیایور که ، اسپانیاده حریت وجدان ، سربستی ادیان یوق ، مکتبلرده ، قشله لرده ، خسته خانه لرده تدریسات دینی ، تلقینات مذهبی قاتولک آیینی اوزره اولیور . کلیسایلرده اجرا قلنان ازدواج مراسمی ده قاتولک مذهبی اوزرینه وقوع بولمده . معلومدر که اسپانیالیر ؛ پابلق مقامک اک صادق ، اک فداکار اولدلریدر . ادوار صلیبیه ده بونلرک روما کلیسایه ابراز ایتدیکلری خدماتک نه قدر حرارتلی برسودای دیانتله اولدیغه اوراده کی اسلامله قارشی کوستردیکلری شدت وحشیانه — که انکیزسیون مظالمی نامیله مشهوردر — دلیلدر . تاریخ انسانیت ؛ اوتویلری اور برتن ، روحلری تیره تن ، ذره قدر رقت و مرحمته مالک قلیلره قان قوصدیران وحشتلرک فاعللری — دنیا دوردقچه — لغتله یاد ایده جکدر .

قاتولکک وقیله اسپانیاده نه مدھش تلقینات ایله ، نه وحشت آموز تبلیغات ایله تأسیس اولونمش که آرادن یوزلرجه سنه کچمش ، هر مدنیت ؟ بوتون آفاق غربی یالیزلرینه مستغرق ایتش ایکن آلآن اوراده تعصب وولقانلری سونمامش ! مذهب خصوصنده حالا او اسکی شدتلرک محافظه سنه چالیشلمده ، خرسیتیانلقدن باشقه برشی اولمیان پروتستانلوق قلیلر ایچنده تیترومکده وجدانلرک کیزی صفحاتی آرسنده او یومقده !

شرقه سربستی ادیان یوق دیمکه جرأت ایدنلر ، مکتبلریمز ، کلیسایریمز ترکلرک ، مسلمانلرک دوچار تعرضی اولیور دیه افترا ایجاد ایدنلر اسپانیاده کی پروتستانلرک عجب شو فریادلرینه نه دیرلر ؟ نه غریب حالت روحیه ! بونلره قارشی سکوت نه دن ؟ بزم علیهمزه افترا ایجاد نه ایچین ؛ ایشته بزم مسلمان اولدیغیمز حالده ، انسانیت ، مدنیت شرفنه ، حریت وجدان ، سربستی ادیان نامه اسپانیا پروتستانلرینک فریادلرینه بیان تأثر ایدر . وسوکیلی وطنمزه ادیانک — شمذی دکل ! — یوزلرجه سنه دن یغنی ادوار شکوه جهانگیرانه مزدن بروحانز اولدینی سربستی مطلق کوستره رک حامی انسانیت و دیانت اولان دین جلیل اسلامزله افتخارلر ایلرز »

د

رفقامزدن برینک مخبرک علیه قسمنده کچن نسخده مزده کی قونفرانسک ملتزمانه محرقاته بر صورتده درج ایدلیکنه دأر اولان فقره دن تحریف اسنادی مدعیسته رد اولنور .

«مطبعة خیریه» وشرکاسی مدیر مسئول : اشرف ارباب